

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta 22 ta' April, 2022

Appell Inferjuri Numru 67/2021 LM

Richard Zammit (Detentur tal-Karta tal-Identità numru 771147(M))
(‘ir-rikorrent’)

vs.

MAPFRE MSV Life p.l.c. (C 15722)
(‘is-soċjetà intimata’)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dawn huma żewġ appelli magħmulin wieħed mis-soċjetà intimata **MAPFRE MSV Life p.l.c.** [minn issa ‘l quddiem ‘is-soċjetà intimata’] u l-ieħor incidentalment mir-rikorrent **Richard Zammit (K.I. nru. 771147 (M))** [minn issa ‘l quddiem ‘ir-rikorrent’] mid-deċiżjoni tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa ‘l quddiem ‘l-Arbitru’] mogħtija fit-3 ta’ Mejju, 2021, [minn issa ‘l

quddiem 'id-deċiżjoni appellata'], li permezz tagħha ddeċieda li jilqa' l-ilment tar-rikorrent sakemm kompatibbli ma' dik id-deċiżjoni tiegħu, u *ai termini* tas-subinċiż (iv) tal-para. (c) tas-subartikolu 26(3) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà intimata sabiex tħallas lir-rikorrent is-somma komplessiva ta' €21,072.63, bl-imgħax mid-data tad-deċiżjoni appellata sad-data tal-ħlas effettiv, u bl-ispejjeż ta' dik il-proċedura.

Fatti

2. Il-fatti tal-każ odjern jirrigwardaw polza ta' assikurazzjoni tat-tip *Endowment Assurance with profits* bin-numru 57620N li nħarget lir-rikorrent mis-soċjetà intimata fil-14 ta' Ġunju, 2020.

Mertu

3. Ir-rikorrent ippreżenta lment quddiem l-Arbitru fit-28 ta' Lulju, 2020, fejn filwaqt li ppremetta li s-soċjetà intimata għall-aħħar tliet snin tal-polza naqset li tinfurmah sabiex iħallas il-pagament annwali dovut, iddikjara li l-valur li hija ndikat li kellu jirċievi kien ta' ftit aktar minn €14,000, meta l-istimi li kien ingħata originarjament kienu urew valuri ta' €23,869 u €37,440. Għalhekk huwa kien qed jippretendi li jirċievi l-ammont imwiegħed mingħand is-soċjetà intimata, b'dana li aċċetta li kellhom jitnaqqsu l-pagamenti li kellhom isiru minnu fl-aħħar tliet snin, sabiex b'hekk huwa kellu jirċievi ammont ta' madwar €30,000.

4. Is-soċjetà intimata wiegbet fis-17 ta' Awwissu, 2020 billi sostniet li t-talbiet tar-rikorrent kienu nfondati fil-fatt u fid-dritt, u dan għal dawk ir-raġunijiet li hija fissret fit-twegiba tagħha.

Id-deċiżjoni appellata

5. It-Tribunal ikkonsidra dan li ġej bħala rilevanti għall-appell odjern:

“Jikkonsidra:

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeċiedi l-każ b'referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ekwu, ġust u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. 3 Kap. 555, Art. 19(3)(b))

Fi ftit kliem, l-ilment ewlieni mressaq mill-ilmentatur jittratta l-fatt li, il-maturity value offrut lil fuq il-polza in kwistjoni huwa ferm inqas minn dak li rċieva fuq polza oħra simili li mmaturat ftit taz-żmien ilu u minn dak li ntqal lil fuq fil-mument tal-bejgħ. Ir-raġuni prinċipali mogħtija lil kienet li hu naqas milli jhallas il-premiums dovuti fl-aħħar tliet snin, li dan kien riżultat ta' nuqqas tal-provditur tas-servizz li jibgħatlu r-renewal notices. L-ilmentatur jgħid ukoll li innota li l-pagamenti li kienu qed isiru ma kinux skont kif miftiehem.

Mill-banda l-oħra, il-provditur tas-servizz issottometta li, il-figuri indikati lill-ilmentatur fuq il-kwotazzjoni kienu biss stima u li dawn l-istess kwotazzjonijiet mhumiex applikabbli minħabba li l-premium attwalment imħallas mill-ilmentatur mhumiex skont dak indikat f'dawn il-quotations. Il-provditur tas-servizz indika li l-ilmentatur ġie pprezentat b'diversi dokumenti li jagħtu spjega tal-mod kif taħdem il-polza, partikolarment, dwar il-bonuses li jiġu allokati. Żied li l-huwa qed joffri li jhallas lill-ilmentatur il-bonus li kieku kellu jiġi allokat f'dawn l-aħħar tliet snin, meta l-istess ilmentatur iħallas dawn il-premiums li għadhom dovuti minnu.

L-ilmentatur qed iressaq l-ilment a bażi tal-fatt li ġew mibnija ċertu aspettattivi mir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz waqt il-bejgħ tal-polza, iżda l-ammont li ġie infurmat li huwa intitolat għalih fil-maturità tal-polza kien ferm inqas minn dak ta' polza identika li għalqet qabel. L-ilmentatur kien qed jistenna li la ż-żewg poloz

(jigifieri dik ilmentata u polza oħra li mmaturat ftit żmien qabel) kienu identiċi, mal-maturità, hu kien ser jirċievi l-istess ammont.

Biex jasal għad-deċiżjoni jekk l-ilment huwiex wieħed ġust, ekwu u raġonevoli, l-Arbitru jrid jara xi provi tressqu quddiemu.

II-Verżjoni tal-Ilmentatur

Fix-xhieda (fn. 4 A fol. 78) tiegħu, l-ilmentatur jgħid li malli bdew jitwieldu n-neputijiet, beda jiftrihom child policy kull wieħed, biex meta dawn ikollhom għoxrin sena, ikollhom xi haġa taħt rashom. B'kollox fetaħ ħames poloz, fejn l-ewwel waħda għalqet xi sena u nofs ilu, ħadu l-flus, u kienu kuntenti.

Qal li iżda meta għalqet it-tieni polza, jigifieri dik ilmentata, li kienet ezatt bħall-polza li mmaturat qabel, il-maturity value li kien ser jirċievi, li kien jammonta għal €14,016, kien ferm anqas minn dak tal-polza l-oħra fejn kien irċieva s-somma ta' €23,500.

Stqarr li:

“... rajt qabza kbira u għidt li kien hemm xi haġa ħażina.” (fn. 5 Ibid.)

L-ilmentatur sostna li l-polza inbiegħet lilu minn ROCS Ltd għan-nom tal-provditur tas-servizz, liema polza kienet tibda b'pagament ta' Lm200 fis-sena, u kull sena kellha tizdied is-somma ta' Lm20 għall-ewwel għaxar snin sakemm il-premium jammonta għal Lm400 fis-sena. Stqarr li meta, flimkien mal-provditur tas-servizz, ra l-problema x'kienet, intqal lilu li hu ma kienx ħallas kollox.

Irriżulta li kif bdiet l-ewwel sena, hu ħallas Lm200, it-tieni sena irċieva renewal notice fejn il-premium kien żdied b'Lm20 kif miftiehem u l-istess ġara fit-tielet sena. Iżda mir-raba' sena 'l quddiem, l-Lm20 fis-sena ma bdietx tiġi miżjuda. Riżultat ta' dan, wara għaxar snin, il-premium ma laħaqx l-Lm400. Hu stqarr li meta jirċievi kont jew xi renewal notice, kien jaqbad u jħallas, u ma ndunax li l-premium ma kienx qed jiżdied.

L-ilmentatur qal ukoll:

“Jien kelli ħames policies għaddejnin, barra xi policies tiegħi oħrajn, jigifieri nirċievi policy u nħallas, nirċievi policy oħra u nħallas. Ġara li l-aħħar tliet snin tal-policy lanqas baġtu renewal notice u jien lanqas tajt kas; u ma tajtx kas għaliex tnejn mill-policies li kelli jien, waħda li għalqet u oħra li għad għandi, niftakarhom bejn u ieħor għax policies li waħda tagħlaq fil-Christmas u waħda li tagħlaq f'Boxing Day, jigifieri kont nistenniehomm; imma l-oħrajn, lanqas kelli idea meta jagħlqu. Lanqas indunajt li ma kinux qed jibgħatu renewal notice, meta saret il-maturity u baġtuli kollox indunajt. Dan kollu huma jafuh u ammettew dawn l-iżbalji.” (fn. 6 A fol. 79)

Qal ukoll li meta fittex u sab il-quotations ta' qabel, ra li hemm qabza enormi minn dak li kien gie kkwotat lilu bħala maturity value u dak li, fil-fatt, gie offrut, u minkejja li jaf li l-valur jista' jitla' u jista' jinzel, il-qabza kienet enormi, u ma jistax jemmen li niżel daqshekk.

L-ilmentatur tenna li minkejja li l-provditur tas-servizz qed jgħid li ma kellux l-obbligu li jibgħatlu r-renewal notices, hu jaħseb li skont indikazzjonijiet li għandu, dan kellu fil-fatt obbligu li jibgħatlu dawn ir-renewal notices.

Indika wkoll li:

"Naf li offrewli l-bonuses tal-aħħar tliet snin wara li nħallas il-premiums ta' dawn l-aħħar tliet snin u d-differenza kienet ta' €31. Kont ser niggwadanja €31 li, għalija, kienet vera tad-daħq." (fn. 7 A fol. 80)

L-ilmentatur irrefera wkoll għall-fatt li l-quotations tgħidlek ċar u tond il-maturity value kemm jista' jkun, u dan filwaqt li jikkonferma wkoll li l-valur jista' jitla' u jista' jinzel, iżda insista li l-valur li qed jiġi pprezentat lilu mhuwiex ġust. Stqarr li ma jistax ikun li tiġi mwiegħed €37,400 u tingħata biss €14,000.

Hu insista li:

"... ma kienx tort tiegħi li ma ħallasx il-premiums kollha għax kien żball tal-MSV li ma bagħtux renewal notices." (fn. 8 A fol. 81)

L-ilmentatur zied li, originarjament, l-iskop tiegħu kien li jagħmel polza għat-tfal bħala investment, iżda l-ammont totali tal-maturity value mhuwiex reali.

Kompla billi qal li jammetti li għal ċertu snin ma ħallasx dak li kellu jħallas, u meta mistoqsi għalfejn qed jieħu l-pożizzjoni daqslikieku ħallashom u qed jitlob is-somma ta' €30,000, l-ilmentatur indika li s-somma kienet ta' €37,440 u hu ma ħallasx madwar €6,000, jiġifieri naqqas dak l-ammont.

II-Verżjoni tal-Provditur tas-Servizz

Min-naħa tiegħu, il-provditur tas-servizz ressaq l-Affidavit ta' Victor Farrugia, Chief Operations Officer tal-istess provditur.

Victor Farrugia beda billi qal li l-polza in kwistjoni, li hija tat-tip Endowment Assurance with Profits including Funeral Expenses, mhix polza kumplessa jew li għandha karatteristiċi strambi, fejn l-ilmentatur huwa midħla ta' dawn it-tip ta' poloz għax ħareġ ħames poloz għan-neputijiet tiegħu kif ukoll għalih. Insista li għalhekk, il-polza ilmentata ma kinitx l-unika waħda li qatt għamel, anzi, fehem u ried speċifikament jixtri din il-polza "għat-tfal bħala investment".

Ix-xhud irrefera għall-fatt li l-ilmentatur kien ferħan bl-ewwel polza (bin-numru 46074) li fetaħ għal waħda min-neputijiet, li kienet eżatt bħal din in kwistjoni, u li għalqet xi sena u nofs ilu. Dawn, Victor Farrugia spjega li, minkejja li dawn iż-żewġ poloz kienu identiċi fir-rigward tal-premium, sum assured, u terminu tal-polza, u prima facie jidher li huma eżatt bħal xulxin, fil-fatt, kien hemm varjanzi bejn dawn iż-żewġ poloz u, għalhekk, l-ilmentatur ma setax jippretendi li mill-polza ilmentata jirċievi daqs kemm kien irċieva mill-ewwel polza (bin-numru 46074).

Irrizulta li fil-każ tal-polza ilmentata, l-ilmentatur ħallas €10,016.34 biss fi premium kuntarjament għas-€16,072.67 imħallsa fuq l-ewwel polza, u dan minħabba li ż-żieda fil-premium fl-ammont ta' Lm20 kull sena għall-ewwel għaxar snin ma baqgħetx issir mis-sena 2004 'il quddiem. L-ilmentatur ħallas Lm200 fil-bidu tal-polza, Lm220 fis-sena 2001, Lm240 fis-sena 2002 u Lm260 mis-sena 2003 sal-maturità tal-polza in kwistjoni. Mill-banda l-oħra, taħt l-ewwel polza, ż-żieda baqgħet issir b'tali mod li fl-għaxar sena tal-polza, l-premium tela' għal Lm400 fis-sena u l-ilmentatur kien baqa' jħallas l-Lm400 fis-sena għall-kumpliment tal-għaxar snin ta' dik l-istess polza.

Barra minn hekk, Victor Farrugia tenna li l-ilmentatur ma ħallasx il-premium tal-polza ilmentata tal-aħħar tliet snin minħabba li, skont kif qal l-ilmentatur innifsu, kien hemm xi problema teknika u, konsegwentement, il-provditur tas-servizz naqas milli jibgħat ir-renewal notice.

Għal dan, Victor Farrugia spjega li:

"... is-soċjetà rappreżentata minni m'għandna l-ebda obligazzjoni taħt il-polza sabiex tibgħat renewal notices minkejja illi hija normalment tagħmel dan bħala kortesija. L-obbligu illi jħallas il-premium kien tal-ilmentatur u l-fatt illi s-soċjetà rappreżentata minni ma baqgħetx renewal notice ma tezentax lilu minn dak l-obbligu." (fn. 9 A fol. 84)

Għaldaqstant, Victor Farrugia sostna li kien proprju l-ilmentatur li naqas mill-obbligi tiegħu taħt il-polza, iżda minkejja dan kollu, il-provditur tas-servizz kien xorta waħda offrieli li jħallsu l-bonus tal-aħħar tliet snin, iżda l-ilmentatur baqa' ddiżappuntat.

Riżultat ta' dan, ix-xhud iddikjara li:

"Għalhekk, is-soċjetà rappreżentata minni, disposta illi tħallas mhux biss dawk il-bonuses li tilef l-ilmentatur minħabba illi huwa ma ħallasx il-premium fl-aħħar tliet snin imma wkoll dawk il-bonuses li huwa tilef kieku ħallas il-premium mis-sena 2004 sal-maturità tal-polza in kwistjoni li kien ekwivalenti għal dak li kien ħallas taħt il-polza bin-numru 46074. Dawn il-bonuses kienu jammontaw għal Euro 1,000.48." (fn. 10 A fol. 85)

Victor Farrugia spjega li kieku l-ilmentatur ħallas il-premium addizzjonali fl-ammont ta' Euro 6,056, allura, l-polza in kwistjoni kienet timmatura fl-ammont ta' Euro 21,072.63 u mhux Euro 14,016.15, u kien proprju għalhekk li l-ilmentatur ra qabża enormi bejn il-maturity value tal-polza bin-numru 46074 u l-maturity value ta' din il-polza in kwistjoni.

Hu tenna li s-somma ta' Euro 1,008.48 qed tiġi offruta lill-ilmentatur bħala tpaċija bejn il-partijiet u għandu jiġi apprezzat illi minkejja li l-provditur tas-servizz ma rċevix l-ammont ta' Euro 6,056, u li dak l-ammont baqa' dejjem għand l-ilmentatur biex jużahom kif ried hu, dan tal-ewwel xorta waħda qed jaċċetta li jagħtih return fuq ammont li ma nvestiex miegħu, u dan minħabba li:

"... qed tapprezza illi l-ilmentatur kellu 'legitimate expectation' illi l-maturity value tal-polza in kwistjoni kienet ser tkun qrib dik tal-polza bin-numru 46074 li kien ferħan biha u li hu kien iddiżappuntat li ma setax jagħti lit-tieni neputija tiegħu, Martina Amaira, ammont li kien qrib għall-ammont li tħallas taht il-polza bin-numru 46074." (fn. 11 Ibid.)

Barra minn hekk, Victor Farrugia spjega wkoll kif xorta waħda hemm diskrepanza bejn il-maturity value tal-polza bin-numru 46074 fl-ammont ta' Euro 23,500 u l-maturity value tal-polza in kwistjoni fl-ammont ta' Euro 21,072.63; illi kieku l-ilmentatur ħallas il-premium addizzjonali ta' Euro 6,056, liema diskrepanza hija attribwita għall-fatt illi dawn il-poloż kien fihom element qawwi ta' investiment u f'perijodu ta' sena u nofs, jiġifieri, wara li immaturat l-polza bin-numru 46074, kien hemm ċaqliq fl-investimenti. Dan minbarra l-fatt ukoll, li l-maturity value tal-polza bin-numru 46074, kien jinkludi terminal bonus li fil-każ tal-polza in kwistjoni ma ngħatax minħabba illi din ġiet milquta mill-impatt negattiv li ħalliet il-pandemija tal-COVID 19.

Ix-xhud insista wkoll fuq il-fatt li l-quotations ipprezentati mal-ilment kienu maħduma, waħda minnhom fuq l-assunzjoni illi l-premium li kien ser jiġiħallas kien ser jammonta għal Lm200 fis-sena għal 20 sena b'total ta' premium ta' Lm4,000, u l-oħra fuq l-assunzjoni li l-premium li kien ser jiġiħallas kien ser ikun fl-ammont ta' Lm200 li ser jizdied b'Lm20 kull sena għal 10 snin b'tali mod illi jiġiħallas total ta' premium ta' Lm6,900. Iżda sostna li, eventwalment, l-ebda waħda mill-quotations ipprezentati mal-ilment, ma tirrifletti dak li fil-fatt ġara bħala ħlas ta' premiums.

Victor Farrugia qal ukoll, kif mix-xhieda tal-ilmentatur innifsu, jirriżulta li dan tal-aħħar kien konxju illi "xejn ma kien garantit" taht il-quotations u li l-maturity value indikat f'dawk iż-żewġ quotations "jista' jitla' u jinzel" u, għalhekk, huwa stess qed jaċċetta li l-ebda ammont ma kien ġie imwiegħed lilu.

Għal dan, Victor Farrugia qal ukoll kif l-ilmentatur mhuwiex qed jilmenta dwar il-mument tal-bejgħ iżda aktar dwar jekk il-bonuses li ġew iddikjarati matul is-snin kinux kif suppost. Fil-fatt, b'referenza għal dak li qal l-ilmentatur innifsu rigward il-fatt li jekk ikun hemm regolatur li jiċċekkja li l-affarijiet saru sew u li dak offrut lilu kien proprju dak li suppost haqqu hu kien ser jaċċettah.

Victor Farrugia spjega kif il-provditur tas-servizz dejjem aġixxa in bona fede u bl-akbar diligenza, dejjem amministra l-MMSV With Profits Fund għan-nom u fl-aħjar interess tad-detenturi tal-poloż tagħha, filwaqt li stqarr li l-amministrazzjoni tal-fond huwa taħt skrutinju mhux biss tal-Bord, tal-management eżekuttiv u tal-investment committees, imma wkoll taħt skrutinju tal-MFSA u tal-attwarju Michael Gree, li huwa direttur ta' Willis Towers Watson, ditta internazzjonali, professjonali u indipendenti mill-istess provditur tas-servizz.

Ix-xhud spjega l-irwol tal-attwarju, kemm vis-à-vis l-MFSA kif ukoll fir-rigward tal-obbligi li dan għandu sabiex jagħti pariri lill-provditur tas-servizz dwar id-diskrezzjoni li tkun qed teżerċita dwar il-bonus declarations sabiex jaċċerta li l-assikurati ġew trattati b'mod ġust.

Victor Farrugia kompli billi rrefera għall-fatti diġà riferuti fit-tweġiba għall-ilment sottomessa mill-provditur tas-servizz fejn, fost affarijiet oħra, semma l-fatt li l-quotations kienu biss stimi u mhux ammonti garantiti, filwaqt li rrefera wkoll għall-Important Notes annessi mal-istess quotations li jagħtu spjegazzjonijiet varji dwar il-polza, liema dokument, flimkien mal-Product Information, ġew iffirmati mill-ilmentatur.

Hu kkonkluda billi sostna li fir-rigward tal-polza in kwistjoni, l-unika ammont li kien garantit kien is-sum assured fl-ammont ta' Lm3,438 (Euro 8,008.38), u li l-qabza minn din is-somma assikurata sa l-ammont li bih immaturat din l-istess polza fl-ammont ta' Euro 14,016.15, huwa r-rizultat tad-dħul mill-investimenti magħmula mill-provditur tas-servizz għan-nom tad-detenturi tal-poloż.

Kunsiderazzjonijiet oħra

Il-punt kruċjali f'dan l-ilment hekk kif imressaq mill-ilmentatur, jittratta l-fatt li l-maturity value offrut lilu kien ferm inqas minn dak mistenni, partikolarment, meta mqabbel ma' dak li rċieva minn polza oħra li mmaturat ftit żmien qabel. L-ilmentatur insista li dan kien kawża tan-nuqqas tal-provditur tas-servizz li jibgħatlu renewal notice fl-aħħar tliet snin, li rżultat ta' dan hu m'għamilt dawn il-pagamenti, filwaqt li ż-żieda fil-premium li kellha ssir fl-ewwel għaxar snin tal-polza, saret biss għall-ewwel tliet snin u dan ukoll minħabba żball tal-provditur tas-servizz.

Fl-affidavit tiegħu, Victor Farrugia ikkonferma (fn. 12 A fol. 84) li ż-żieda fil-premium fl-ammont ta' Lm20 kull sena għall-ewwel għaxar snin ma baqgħetx issir mis-sena 2004 'il quddiem, iżda ma ta l-ebda raġuni x'wassal għal dan. L-ilmentatur innifsu iddikjara li hu dejjem ħallas dak li ġie mitlub minnu. L-ilmentatur kellu diversi poloz mal-provditur tas-servizz u, evidentement, dejjem qagħad fuq dak li qallu l-provditur tas-servizz.

Hawn l-Arbitru jhoss li l-ilmentatur ma kien fl-ebda hin raġonevolment mistenni li jivverifika kull renewal notice li hu kien jirċievi u kellu jkun il-provditur tas-servizz li jara li jimxi mal-arrangament li hu għamel mal-ilmentatur.

L-istess jista' jingħad għall-premium tal-aħħar tliet snin. L-ilmentatur sqarr li d-diskrepanza fil-maturity value kienet ukoll kawża tal-aħħar tliet premiums li ma ġewx imħallsa, u dan minħabba li qatt ma rċieva l-ebda renewal notice mingħand il-provditur tas-servizz.

Il-provditur tas-servizz qed jitfa' r-responsabbiltà ta' dan kollu fuq l-ilmentatur.

Fl-affidavit tiegħu, Victor Farrugia qal:

"... is-soċjetà rappreżentata minni m'għandna l-ebda obligazzjoni taht il-polza sabiex tibgħat renewal notices minkejja illi hija normalment tagħmel dan bħala kortesija. L-obbligu illi jħallas il-premium kien tal-ilmentatur u l-fatt illi s-soċjetà rappreżentata minni ma baqgħitx renewal notice ma teżentax lillu minn dak l-obbligu. Fil-fatt dwar dan, l-ilmentatur jgħid illi 'jien lanqas tajt każ'. Allura l-ilmentatur naqas mill-obbligi tiegħu taht il-polza ..." (fn. 13 Ibid.)

Fis-sottomissjonijiet finali, l-istess provditur tas-servizz insista li din ir-renewal notice tintbagħat minnu per cortesia u "... ma toħroġx mil-liġi li hija obbligata tibgħat ir-Renewal Notices." (fn. 14 A fol. 96)

Iżda l-provditur tas-servizz imkien ma jsemmi jew jispeċifika liema liġi kienet tikkonforta dak li qed jgħid.

L-Arbitru jinnota li l-provditur tas-servizz kien jibgħat renewal notice għall-ħames poloz li kellu l-ilmentatur u dan kien ilu jsir għal numru ta' snin. Il-prattika bejn il-partijiet kienet dik, jiġifieri li wara kull renewal notice li kien jirċievi l-ilmentatur, dan kien iħallas il-premium kif indikat mill-provditur tas-servizz. Din kienet il-prattika tan-negozju stabbilita mill-provditur tas-servizz stess u li kienet tirregola l-ħlas tal-premium mill-ilmentatur.

Il-polza in kwistjoni kienet għal perijodu ta' għoxrin sena, u kien fl-aħħar tliet snin li l-ilmentatur ma rċevix ir-renewal notice. Dan ifisser li għall-perijodu preċedenti, ma kienx hemm sena fejn il-provditur tas-servizz naqas milli jibgħat din in-notifika u,

għalhekk, l-Arbitru ma jaċċettax dak li qal il-provditur tas-servizz li r-renewal notice kienet tintbagħat sempliciment bħala kortesija.

Daqskemm l-ilmentatur kellu interess li jhallas il-premium, daqstant ieħor l-assikurazzjoni għandha interess li tiġbor l-istess premium għaliex l-ebda assikurazzjoni ma tkun trid li ma tiġborx flusha. Għalhekk ma jistax il-provditur tas-servizz jargumenta li ma kienx obligat li jibgħat ir-renewal notice meta kien kontinwament għamel dan għal sbatax-il sena sħaħ.

Dan ifisser li ma kienx tort tal-ilmentatur li ma ħallasx il-premium skont kif indikat fil-quotations. Il-provditur tas-servizz stess ammetta li kellhom xi difetti tekniċi u kienu dawn id-difetti li wasslu li ma jintbagħtux ir-renewal notices lill-ilmentatur, ħaġa li kien ilu jagħmilha għal sbatax-il sena sħaħ.

Kien kawża tan-nuqqasijiet min-naħa tal-provditur tas-servizz li l-ilmentatur ma ħallasx il-premium dovut fit-totalità tiegħu.

L-ilmentatur kien bena l-aspettattiva tiegħu li mal-maturità, in-neputija tiegħu tkun intitolata għal somma ekwivalenti għal dik li rċeviet in-neputija l-oħra f'it żmien ilu. L-Arbitru jifhem l-argument imressaq mill-provditur tas-servizz li, anke li kieku tħallas il-premium kollu dovut hekk kif mifthiem, il-valur tal-maturità seta' jvarja. Biss biss, fil-każ tal-polza in kwistjoni ma ġiex allokat terminal bonus, bonus li huwa fid-diskrezzjoni tal-provditur tas-servizz jekk għandux jalloka jew le.

Iżda d-differenza kbira fil-maturity value ta' dawn iż-żewġ poloz kien kawża tan-nuqqasijiet tal-provditur tas-servizz. Il-maturity value kien ferm anqas minn dak mistenni kawża tan-nuqqas tal-provditur tas-servizz li jżid il-premium b'€20 għall-ewwel għaxar snin u n-nuqqas li jibgħat ir-renewal notice fl-aħħar tliet snin tal-polza.

Il-provditur tas-servizz jaf li hu naqas u l-Arbitru moralment konvint li l-offerta li għamel lill-ilmentatur li jagħtih somma illużorja ta' f'it ewro, ma tagħmilx tajjeb għan-nuqqasijiet tal-provditur tas-servizz u li l-Arbitru jhoss li m'għandux igorrom l-ilmentatur jew in-neputija tiegħu.

Li kieku l-provditur tas-servizz qatt ma bagħat jew qatt ma żied l-ammont tal-premium, bħalma għamel ukoll in-konnessjoni mal-erba' poloz l-oħra, allura, l-provditur tas-servizz kien ikun jista' jargumenta li hu ma kienx mistenni jibgħat renewal notices. Imma galadarba l-modus operandi bejn l-assikurazzjoni u l-ilmentatur kien stabbilit b'mod li għal sbatax-il sena sħaħ il-provditur tas-servizz kien jibgħat ir-renewal notice (anke għall-erba' poloz l-oħra), issa ma jistax jgħid li kien jibgħathom biss bħala 'cortesia'.

Barra minn hekk, kieku l-ilmentatur kellu din il-polza biss, forsi kien jinduna li ma kienx qed jircievi r-renewal notice imma, kif spjega hu, kien iħallas ħames poloz li ma kinux jagħlqu flimkien u, allura, meta wieħed iqis li fil-ħajja bniedem ikollu affarijiet oħra f'ħajtu minbarra l-ħlas tal-poloz, hu raġonevolment mistenni li xi ħadd li għandu ħames poloz u jkun qed jircievi r-renewal notices tal-erbgħa l-oħra jista' ma jindunax li tal-ħames waħda, għal xi snin, dawn ir-renewal notices ma rċevihomx. Finalment, il-provditur tas-servizz stess ammetta li ma bagħathomx.

Fuq kollox, l-Arbitru hu mistenni li jiddeċiedi fuq dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ. (fn. 15 KAP. 555, Art. 19(3)(b))

Apparti l-fatt li l-Arbitru jqis li l-kuntratt tal-assikurazzjoni li kien hemm bejn il-partijiet kien qed jopera fuq il-modus operandi li bona l-provditur tas-servizz stess meta kien regolarment għal snin sħaħ jibgħat ir-renewal notices u jstabbilixxi l-premium hu, l-Arbitru jrid jiddeċiedi skont il-ġustizzja, l-ekwità u r-raġonevolezza u, a bażi ta' dawn ir-rekwiziti tal-liġi, ma jhossx li żball li għamel il-provditur tas-servizz ammess minnu stess, għandu jsofri l-konsegwenzi tal-istess żball l-ilmentatur.

Għalhekk, għar-raġunijiet mogħtija aktar 'il fuq f'din id-deċiżjoni, l-Arbitru jiddeċiedi li l-ilment huwa wieħed ġust, ekwu, u raġonevoli, u qed jilqgħu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-deċiżjoni.

Kumpens

L-Arbitru qed jagħti rimedju għax iħoss li l-aspettattivi tal-ilmentatur ma ġewx millħuqa. L-għan tiegħu kien li jagħmel xi tip ta' investiment għan-neputijiet tiegħu biex meta dawn jagħlqu għoxrin sena, ikollhom xi ħaġa taħt rashom.

L-ilmentatur kien qed jistenna li s-somma li hu rċieva f'tit żmien qabel mill-ewwel polza li mmaturat, kienet ser tkun l-istess għal dik li hu kellu jircievi mill-polza ilmentata. Dan minħabba li, skont hu, kienu identiċi minħabba li kellhom l-istess premium, l-istess sum assured, u l-istess perijodu ta' żmien.

Bħala kumpens, l-Arbitru jrid jasal għal somma ibbażata fuq ġustizzja ekwitattiva li trid tkun raġonevoli. Kif digà ntqal aktar kmieni, l-Arbitru jifhem li s-somma li l-ilmentatur għandu jircievi minn din il-polza ilmentata, ma tista' qatt tkun identika għal dik is-somma riċevuta mill-polza preċedenti għax, kif anke iddikjara¹ l-provditur tas-servizz innifsu, id-differenza hija attribwita għal ċaqliq fl-investimenti f'dawn l-aħħar snin (jiġifieri wara li immaturat il-polza preċedenti) kif ukoll minħabba l-fatt li ġie deċiż li t-terminal bonus ma jitħallasx.

¹ A fol. 97

Fl-affidavit tiegħu, Victor Farrugia, qal hekk:²

“Ovvjament kieku l-ilmentatur kien ħallas il-premium addizzjonali fl-ammont ta’ Euro 6,056, allura, l-polza in kwistjoni kienet timmatura fl-ammont ta’ Euro 21,072.63 u mhux Euro 14,016.15 (konsistenti mal-premiums+bonuses) Għalhekk l-ilmentatur ra qabża enormi bejn il-maturity value tal-polza numru 46074 u ta’ din in kwistjoni.”

U hawn il-provditur tas-servizz jagħmel offerta li, fil-fehma tal-Arbitru, mhix waħda ġusta.

Il-provditur immotiva l-offerta tiegħu billi qal:

“Hija qed taċċetta li tħallas dan l-ammont minħabba illi hija qed tapprezza illi l-ilmentatur kellu ‘legitimate expectation’ illi l-maturity value tal-polza in kwistjoni kienet ser tkun qrib dik tal-polza bin-numru 46074 li kien ferħan biha u li hu kien iddiżappuntat li ma setax jagħti lit-tieni neputija tiegħu ... ammont li kien qrib għall-ammont li tħallas taht il-polza bin-numru 46074’ (fn. 18 Ibid.)

L-Arbitru ser juża dawn il-kriterji li jħoss li huma ġusti u li anke l-provditur tas-servizz irrefera għalihom. In-nuqqas ewlieni f’dan il-każ kien il-fatt li l-provditur tas-servizz ma kienx bagħat renewal notices u ma żiedx il-premium kif għamel fil-poloż l-oħra u, skont kif xehed Victor Farrugia, kieku dawn tħallsu, l-ammont li kien jieħu l-ilmentatur kien ikun ta’ €21,072.63 u mhux dak offrut ta’ €14,016.15.

*Iżda l-Arbitru jħoss li r-raġunijiet li ta l-provditur tas-servizz sabiex ma jħallasx l-istess ammont **tal-polza l-oħra** li semma l-ilmentatur ‘il fuq ikkwotata, huma raġonevoli u, għalhekk, il-kumpens li l-Arbitru jħoss li huwa ġust, ekwu u raġonevoli għandu jkun dak ta’ €21,072.63.”*

L-Appell u l-Appell Incidental

6. Is-soċjetà intimata ħasset ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata tal-Arbitru, u fl-24 ta’ Ġunju, 2021 intavolat appell fejn qiegħda titlob lil din il-Qorti sabiex -

² A fol. 85.

“...jogħgobha tirrevedi d-deċiżjoni tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji datata 3 ta’ Mejju 2021 fl-ismijiet fuq premissi billi, filwaqt illi tirrevokaha safejn ordnat lis-soċjetà appellanta tħallas is-somma ta’ Euro 21,072.63, tiddeċiedi minflok billi tordna s-soċjetà appellanta tħallas lill-appellat l-ammont ridott ta’ Euro 15,016.63 filwaqt illi tagħti dawk l-ordnijiet li jidhrilha xierqa u opportuni fiċ-ċirkostanzi”.

Is-soċjetà intimata qiegħda tressaq dawn iż-żewġ aggravji: (a) sar apprezzament żbaljat tal-liġi li fuqha gie deċiż l-ilment; u (b) kien hemm kontradizzjonijiet manifesti fid-deċiżjoni appellata.

7. Ir-rikorrent wieġeb fl-10 ta’ Settembru, 2021 fejn talab li jiġi miċhud l-appell prinċipali ntavolat mis-soċjetà intimata għal dawk ir-raġunijiet li huwa jfisser fir-risposta tiegħu, u filwaqt li pprezenta appell incidentali mid-deċiżjoni appellata, talab lil din il-Qorti sabiex:

“...jogħgobha tħassar, tannulla u/jew tirrevoka dik l-parti tad-deċiżjoni u tvarja l-istess billi tillikwida l-kumpens dovut lill-esponenti appellat fl-ammont imwiegħed mis-soċjetà appellanti fis-somma ta’ tliet elf, erba’ mija u erbgħin Euro (€37,440), jew somma verjuri viċin u konsegwentement tikkundanna lill-istess soċjetà appellanti tħallas il-kumpens hekk likwidat lill-esponenti, bl-imgħaxijiet u l-ispejjeż taż-żewġ istanzi ikunu a karigu tas-soċjetà appellanti”.

Jgħid li l-aggravju tiegħu huwa fir-rigward tal-ammont li l-Arbitru ddeċieda li huwa għandu jirċievi mingħand is-soċjetà intimata.

8. Is-soċjetà intimata ntavolat ir-risposta tagħha għall-appell incidentali tar-rikorrent fl-1 ta’ Ottubru, 2021, fejn filwaqt li tagħmel riferiment għas-sottomissjonijiet tagħha kif magħmula fir-rikors tal-appell tagħha, titlob lil din il-Qorti sabiex tiċhad l-appell incidentali tar-rikorrent.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

9. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravji rispettivi tal-partijiet, u dan fid-dawl tar-risposti ntavolati minnhom u tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Arbitru fid-deċiżjoni appellata.

l-ewwel aggravju tas-soċjetà intimata: *[l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi]*

10. Is-soċjetà intimata tikkontendi li d-deċiżjoni appellata kienet imsejsa fuq żball ta' liġi fejn l-Arbitru ppretenda li hija kienet tenuta tindika liema artikolu tal-liġi jeżentaha milli tibgħat *renewal notice*, u dan tgħid proprju għaliex ma kien hemm xejn fil-liġi li jimponi dan l-obbligu fuqha. Tirrileva li dan l-avviż hija tibgħatu bħala korteżija. Issostni li l-obbligu li jitħallas il-*premium* kien proprju tar-rikorrent, u n-nuqqas li hija tibgħat l-avviż in kwistjoni ma kienx jeżenta lir-rikorrent minn dan l-obbligu.

11. Ir-rikorrenti jilqa' billi jgħid li s-soċjetà intimata naqset milli ssemmi fir-rikors tal-appell tagħha li hija għal diversi snin kienet bagħtet dan l-avviż, anki fuq poloz oħra tal-assikurazzjoni li huwa kellu magħha. B'hekk jikkontendi li kienet ħolqot metodologija li kull sena tibgħat *renewal notice*, fejn imbagħad huwa kien iħallas immedjatament. Jgħid li l-prattika li jintbagħat dan l-avviż hija waħda sew stabbilita fl-industrija. Jirrileva wkoll li huwa kien tenut iħallas zieda ta' Lm20 kull sena sakemm il-*premium* tilhaq l-ammont ta' Lm400 fis-sena, iżda għalkemm is-soċjetà intimata debitament ziedet il-*premium* skont dan il-ftehim, hija ma baqgħetx tagħmel iż-żieda patwita u b'hekk huwa baqa' iħallas

L-ammont ta' Lm260 bħala *premium* għal diversi snin sakemm għalqet il-polza. Jgħid li dan ukoll tonqos milli tgħidu s-soċjetà intimata.

12. L-Arbitru wara li ħa in konsiderazzjoni s-sottomissjonijiet finali tas-soċjetà intimata fejn qalet li “...*ma toħroġx mil-liġi li hija obbligata tibgħat ir-Renewal Notices*”, stqarr li l-istess soċjetà intimata naqset milli ssemmi jew tispeċifika liema hija dik il-liġi li ssostni dak li qegħda tgħid. Osserva li s-soċjetà intimata kienet tibgħat l-avviż in kwistjoni fir-rigward tal-ħames poloz li r-rikorrent kellu magħha, u dan għal numru ta' snin, u r-rikorrent kien debitament iħallas il-*premium* indikat. Huwa saħansitra jgħid li din kienet il-prattika tan-negozju li kellha s-soċjetà intimata, iżda hija kienet naqset li tibgħat dan l-avviż għall-aħħar tliet snin biss, u għalhekk huwa ma setax jaċċetta li l-avviż kien jintbagħat bħala korteżija. Argumenta li hekk kif ir-rikorrent għandu interess li jħallas il-*premium*, hekk ukoll is-soċjetà intimata għandha interess li tiġbor l-istess *premium* u għalhekk ma setgħetx targumenta li ma kellhiex obbligu li tibgħat l-avviż in kwistjoni meta kienet ilha tagħmel hekk għal dawk l-aħħar sbatax-il sena. Għalhekk huwa wasal għall-konklużjoni li r-rikorrent ma kellux tort meta ma ħallasx il-*premium* u kkonsidra li kien raġonevoli li persuna li kellha ħames poloz u tonqos li tircievi *r-renewal notice* fir-rigward ta' erba' minnhom, ma tindunax li ma tkunx qed tircievi l-istess għall-ħames waħda. Filwaqt li osserva li s-soċjetà intimata stess ammettiet li hija kellha xi difetti tekniċi li waqqfuha milli tibgħat l-avviżi lir-rikorrent, iddikjara li l-ħlas ma sarx kawża tan-nuqqasijiet tas-soċjetà intimata.

13. Il-Qorti ma taqbilx mal-pożizzjoni li ħa l-Arbitru. Tibda billi tikkonsidra li kif sewwa josserva dan tal-aħħar, kienet biss prattika stabbilita bejn il-partijiet

fejn is-soċjetà intimata kienet ta' kull sena tibgħat *renewal notice*, liema avviż jirrizulta li hija sempliċi notifika għall-ħlas, tenut kont li l-polza hija waħda għal żmien definit, sabiex b'hekk imbagħad isir il-ħlas tal-*premium* mir-rikorrent. Huwa ċar li l-Arbitru b'hal ma qegħda tagħmel din il-Qorti, ma kkonsidrax li hemm xi obbligu legali fuq is-soċjetà intimata sabiex din tibgħat l-imsemmi avviż. Tgħid li l-liġi saħansitra hija siekta fil-materja.

14. Izda mbagħad il-Qorti kuntrarjament għal dak li kkonkluda l-Arbitru, tqis li ma jistax jingħad li s-soċjetà intimata għandha tinzamm b'xi mod responsabbli meta għal tliet snin konsekuttivi hija naqset milli tibgħat l-avviż in kwistjoni, u b'hekk ir-rikorrent huwa meħlus mill-obbligu tiegħu għall-ħlas. L-Arbitru saħansitra mar pass oltre meta ddecieda li s-soċjetà intimata għandha tinzamm responsabbli lejn ir-rikorrent għal dak l-ammont li ma tħallasx. Il-Qorti hija tal-fehma li kif wara kollox sewwa għaraf l-Arbitru, ir-rikorrent kellu kull interess li jħallas il-*premium* annwali, u għalhekk tgħid li kien tenut jindaga mas-soċjetà intimata u jagħmel il-pagament hekk kif ma rċevix l-avviż. Ċertament huwa diffiċli li jiġi aċċettat li wieħed jittraskura bl-iskuża li għandu ħames poloz li ma kienux jagħlqu fl-istess żmien, u tagħraf li għall-kuntrarju dan il-fatt kien jirrikjedi aktar attenzjoni. Tirrileva wkoll li taħt il-'*General Conditions*' tal-polza, l-ewwel klawwola³ tipprovdi dwar kif għandu jsir il-ħlas tal-*premium* b'riferiment għal *Schedule* li ma gietx esebita, u x'għandu jiġri fin-nuqqas. Il-Qorti tqis li hawn ukoll ma ssib l-ebda obligazzjoni li torbot lis-soċjetà intimata sabiex tibgħat *renewal notice*.

³ A fol. 23.

15. Għaldaqstant il-Qorti ssib l-ewwel aggravju tas-soċjetà intimata ġustifikat u tilqgħu. Peress li dan is-sejbien iwassal għat-tħassir tad-deċiżjoni appellata, il-Qorti qegħda tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-tieni aggravju tagħha, iżda għal dawk ir-raġunijiet li ser jirrizultaw aktar 'il isfel f'din is-sentenza, ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravju mressaq mir-rikorrent permezz tal-appell inċidentali tiegħu.

L-aggravju tar-rikorrent: [is-somma li ġiet ikkundannata tħallas is-soċjetà intimata]

16. Il-Qorti tifhem li dan l-aggravju tar-rikorrent jittratta kwistjoni li huwa qajjem fl-ilment tiegħu quddiem l-Arbitru, iżda li skont hu ma ttieħdet l-ebda deċiżjoni dwarha mill-imsemmi Arbitru. Għalhekk huwa jikkontendi li dan tal-aħħar naqas milli jikkonsidra (a) il-fatt li huwa '*retail investor*' u s-soċjetà intimata naqset milli timxi b'mod diligenti sabiex b'hekk jiġi salvagwardjat l-investment tiegħu, u huwa jirċievi l-ammont miftiehem meta timmatura l-polza; (b) il-prodott finanzjarju hawn ma kienx wieħed li jippreżenta riskju, u għalhekk il-valur tiegħu meta jimatura ma setax jinbidel wisq. Isostni li s-soċjetà intimata kellha timxi bħala *bonus paterfamilias* sabiex b'hekk l-investment tiegħu jkun ta' suċċess u jilħaq l-aspettattiva tiegħu skont il-ftehim ta' bejniethom. Huwa jissuggerixxi s-soċjetà intimata li saħansitra kienet qegħda tagħmel reklamar falz jekk il-valur tal-maturità tal-investment kif imwiegħed ma kienx wieħed realistiku. Isostni li għalhekk is-somma likwidata favur tiegħu kellha tkun ta' €37,440 kif imwiegħed, jew xi ammont verjuri viċin.

17. Il-Qorti tirrileva li dan kollu diġà kien rifless fl-ilment tiegħu quddiem l-Arbitru. Ir-rikorrent hemm kien diġà ddikjara li s-soċjetà intimata naqset lejha meta “...il-valur illi ġejt indikat illi niegħu, dak ta’ f’it aktar minn 14,000 euro hu bil-ferm inqas miż-żewġ figuri illi ġejt ikkwotat ta’ euro 23,869, u euro 37,440”, u għalhekk kien qed jippretendi li jingħata l-ammont li huwa kien imwiegħed, wara li jitnaqqsu l-ammonti tal-pagamenti tal-aħħar tliet snin li ma sarux, sabiex b’hekk il-valur tal-kumpens kellu jkun bejn wiegħed u ieħor ta’ €30,000.

18. Izda mid-deċiżjoni appellata ma jirriżultax li l-Arbitru, minbarra dak li huwa kkonsidra l-obbligu tas-soċjetà intimata li tibgħat *renewal notice* kull sena, qies ukoll l-ilment tar-rikorrent li s-soċjetà intimata naqset minn obbligi oħrajn lejha li waslu sabiex il-valur tal-polza fid-data tal-maturità tagħha ma kienx skont dak imwiegħed. Għalhekk din il-Qorti hija tal-fehma li jkun xieraq u għaqli li l-Arbitru qabel xejn jikkonsidra wkoll din il-parti tal-ilment tar-rikorrent, u b’hekk imbagħad il-parti li tħossha aggravata bid-deċiżjoni tiegħu jkollha l-opportunità li titlob reviżjoni tagħha permezz ta’ appell quddiem din il-Qorti.

Decide

Għar-raġunijiet premeżsi, il-Qorti tiddeċiedi l-appell tas-soċjetà intimata billi tilqgħu, u b’hekk tħassar id-deċiżjoni appellata fejn din ordnatilha sabiex tħallas is-somma ta’ €21,072.63 lir-rikorrent, u għar-raġunijiet fuq imfissra tiċħad l-ilment tal-istess rikorrent safejn dan jikkonċerna l-ħruġ ta’ *renewal notices*, u tastjeni milli tordna hlas ulterjuri mis-soċjetà intimata lir-rikorrent.

Għal dak li jirrigwarda l-appell inċidentali mressaq mir-rikorrent, il-Qorti tordna li l-atti għandhom jintbagħtu lura quddiem l-Arbitru sabiex jiddeċiedi dwar dik il-parti l-oħra tal-ilment tar-rikorrent li fuqha ma ttiehdet l-ebda deċiżjoni kif spjegat aktar 'il fuq f'din is-sentenza.

L-ispejjeż marbuta mal-appell prinċipali għandhom jiġihallu mir-rikorrent, u dawk tal-appell inċidentali għandhom jibqgħu bla taxxa.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**